

som en Mur, naar Sagen kom i Fællesudvalg. Jeg maa sige, at naturligtvis indgaar man ikke en Overenskomst for at falde fra første Gang, man møder Modstand, det følger af sig selv; men hvis Forhandlingerne i Fællesudvalget førte det med sig, at der var nogen Udflugt til Enighed, og hvis Situationen forandrede sig derhen, at den høit-agtede Regjering fandt sig foranlediget til at træde tilbage, saa var der fra vor Side Intet derimod. Jeg benægtet" — sagde det daværende og nuværende Medlem — fremdeles ogsaa, at den høie Regjering har Ret til at sige, at Striden for Die-blikket staar mellem Landsstinget og Folkethinget, der er ganske vist Uenighed, der er ganske vist Strid mellem Thingene, men den egentlige Anstødssten ligger hos Regjeringen". Jeg tror, at vi kunne fuldt ud underkribe disse Ord i Nutiden, og jeg har tilladt mig at drage det frem og gjøre disse Bemærkninger, fordi jeg for mit Vedkommende ikke vil have, at man skulde have Lov til at Høre med disse Stikord, jeg har nævnt. Jeg har villet give mit Bidrag, hvor simpelt det end har været, til, om det kunde lykkes, at staa dem af Marken; men jeg siger, at, naar man gaar til denne Afstemning, vil jeg for mit Vedkommende kunne anvende Landsstingets Udtalelse overfor en anden Sag, nemlig den i 1877, og sige, at, naar vi her ved Vedømmelsen af det foreliggende Finanslovsforslag søge samvittighedsfuldt at hævde de Grundsatninger, der have været de ledende i al den Tid, der er gaaet, siden Grundloven blev vedtaget, skal man ikke kunne paasta, at det er os, Folkethinget, som her i dette Tilfælde stiller sig paa noget nyt Standpunkt; man skal ikke kunne sige, at det er Folkethinget, som her vil indføre en forandret Opfattelse eller Betragtning af de finansielle Forholds Ordning. Man skal erkjende, at vi staa paa det gamle, det nedarbejdede, det overleverede Standpunkt, og dersom vi møde Modstand, er det ikke, fordi vi have villet indføre noget Nyt. Dette, tror jeg, kan anvendes med fuld Ret overfor den nuværende Stilling. Det er mit Haab, at det Mæltal, som her er tilstede, vil, belært af Erfaringen, — der er et gammelt Ord, som siger, af Stade bliver man klog, men sjelden rig — vide at staa samlet og sluttet overfor det, der vil komme, selv om det maatte komme, som jeg ikke ser paa med No, men som jeg i høi Grad vilde beklage; da er det mit Haab, at det nok skal vise sig, at Sandheden tilsidst skal seire. Naar det er sagt af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgtreds (Scharling), at han ikke havde hørt nogen Besvarelse af det Spørgsmaal, hvorledes vi skulle komme indenfor Loven igjen, saa vil jeg ikke forsøge at give noget Svar derpaa, og, naar det ikke er antydet, tror jeg, det er, fordi man ikke forudsætter, at man vil gaa udenfor Loven. Vi forudsætte nemlig ikke, at der

behøves at gaa udenfor Loven; men saa Meget vil jeg sige, at skulde det imidlertid ske, at man skulde ville gaa udenfor Grundloven, saa har jeg ikke nogen Tro paa, at en 8de November vil gjen tage sig, thi den har kun bragt Skuffelse til alle Sider, hvorledes man end paa hin Tid saae paa den. Dermed skal jeg slutte.

Saastrup: Jeg vil blot tillade mig en kort Bemærkning med Hensyn til en Uttring, jeg før brugte. Jeg modtog, at jeg brugte den i den Forbindelse, men det Udtryk har jeg maasse brugt, at ingen ærlig Ven af Friheden kunde Andet end stemme imod disse tre Punkter ved denne Leilighed. Jeg skal tillade mig at sige det paa en anden Maade, for at bevise, at der ikke fra min Side er ment noget Forkert dermed, det kan ikke fortaas forkert. Jeg kan sige, at enhver ærlig Gæder af Friheden kan ikke Andet end stemme for disse tre Punkter ved denne Leilighed. Den, som hader vor Frihed, kan besidde en ligesaa stor Fædrelandskærlighed som jeg og kan ville det Bedste for vort Folk. Den høie Regjering, som ønsker, at vi skal gaa et Skridt tilbage, kan have en ligesaa stor Kærlighed til Fædreland og Folk som jeg, fordi den ønsker det Hele bestyret paa en anden Maade. Jeg kan altsaa ikke forstaa, at man kan tage mig det ilde op.

Anden Viceformand (Høggshro): Da det ærede Medlem erklærer, at han ikke har villet fornærme Nogen med sine Udtalelser, antager jeg, at Thinget kan være fyldestgjort ved denne Erklæring.

Laurer: Der er et Ord, som har lydt gjentagne Gange under denne Forhandling, det er en Hensvisning til den Grundlovsparagraf, som bestemmer, at Rigsdagsmændene ikke ere bundne ved nogen Instrux for Valgerne, men kun ved deres Overbevisning. Det er en eienbommelig Brug, der er gjort af denne Bestemmelse i Grundloven. Man tror eller synes at tro, at der deri er udtalt en moralsk Grundætning, som om Grundloven overhovedet gav sig af med at udtale moralske Grundsatninger. Jeg tror, at Grundloven giver Retregler, og det, som Grundloven har fastsat i den nævnte Paragraf, er den juridiske Bestemmelse, at, dersom Valgerne indgaa en Aftale med deres Rigsdagsmænd, er denne ikke bindende for ham. Han har kun at spørge sig selv og sit eget Hjerte, hvorledes han skal stemme. Det er en given Sag, at Andet og Mere staar der ikke i Grundloven. Man har villet give det den Betydning, som om der derved